

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Román”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Sibiu, 7 Martiu, 1884.

„Az óláhok mozognak“. Cu aceste cuvinte a întimpinat presa maghiară ori-ce mișcare națională a noastră. Se mișcă românii, aceasta e alarma, și la semnul dat toate Țările fără privire de partidă tăbărau asupra noastră. Cu vreme fără de vreme, cu pricină fără pricină, față și pe ascuns eram suspiționați, învinuiți și bănuți, încât starea noastră începuse a deveni aproape nesuportabilă.

În astfelu de impregiurări nu e mirare dacă popoarele unei și aceleiași patrii stau față în față ca tabere dușmane și întrebarea era numai, care e mai tare, considerațiunile nu mai aveau loc. Sau me omor, sau 'l omor. Aceasta era devisa dușmanului închipuit, și la privirea acestei devise dispărea legea sântită de monarch, dispăreau toate simț-mintele inimei omenesci, dispăreau considerațiunile politice, dispăreau toate considerațiunile sociale și în locul lor domnia singură răsbunarea ca fică a instinctului de conservare.

Așa stam preste tot înainte de aceasta cu câteva zile numai. Astăzi vedem o rază, mititică rază de lumină pe orizontul vieții noastre naționale. Acesta este simpatia, cu care a întimpinat presa maghiară conferența din Budapesta. Dedați la apostrofări nemeritate, apostrofări, în cari ni se imputau tendențe de gravitare în afară, neloyalitate față cu patrie și tron, dușmănie și ură asupra confrăților nostri, cu cari avem a împărți caprițele sorței, ne atinge de tot plăcut simpatia foilor maghiare. Și noi credem în sinceritatea acestei întimpinări cu simpatia, căci lungul șir de ani de dușmănie a putut convinge pre fie care om cu mintea sănătoasă despre funestele fructe ale semânței sêm-nate în asemenea pământ, căci se sêmna tot vînt, ca să resară furtuna.

Cetitorii noștri au înaintea ochilor lor programa conferenței din Pesta. Maturitatea cetitorilor noștri va trage paralela între programa conferenței bărbăților întruniți la Pesta și între conferența din 1881 respective programa aceleia. Și încă una. Cetitorii noștri își vor pune mai înainte în echilibru mintea și inima. Aceasta pentru a nu rătăci. Cu chipul acesta va judeca după cum 'l va tăia capul asupra programei din Budapesta, și se va orienta și după birocratica dare de seamă despre decursul acele conferențe.

Atâta asupra acestui obiect pentru priceperea esactă a lucrului. Atâta numai și nu mai mult.

Așteptăm pronunțarea critice obiective. Causa este de interes vital pentru noi și ea merită să fie discutată obiectiv și cu sânge rece. Riscăm a crede că presa română se va ocupa serios și în mod demn cu programa conferenței din Budapesta, și dacă mai putem vorbi de capacitate, ne vom capacita reciproc. Avem trecut foarte trist la spatele noastre. Reflectăm la domeniul Țaristice. Ne-am luat de basă ficțiunea, că toată lumea e greșită „ab initio“ numai eu nu, toată lumea e perfidă, numai eu sînt cu inima și fața curată, și deja am ajuns așa de departe încât după cum prea nimerit observă apelul unui Țariu, ce este în stadiul înființării, dacă stai și ascuți cele mai multe Țiare de ale noastre, „ai crede că toți românii sînt trădători de țeară și nebuni, vreânici de streanguri, de balamuc, căci astfelu se califică reciproc cele mai multe din Țiarele noastre.“

La noi încă este ca în alte locuri. Cine nu e de o credință politică cu mine, acela e trădătoriu. S'a scris aceasta destul la adresa bărbăților dela Țariu Viitoriul, se Țice încă și acuma, dară credem că cel puțin la discutarea programei ne vom îmbrăca în haine de serbătoare, și vom discuta cu demnitatea, ce trebuie să caracterizeze națiunea noastră.

Revista politică.

Sibiu, 7 Martie 1884.

În 5/17 a luni curgătoare s'a ținut conferența electorală a românilor în Timișoara. După cum cetim în Țiarele din capitală la această conferență au luat parte aproape la 200 de români, partea cea mai mare Țerani. Conferența s'au constituit alegând pre P. Protopop Meletiu Drăgici de president, pre advocatul Vincentiu Popp de vice-president și pre domnul Teodor de Pacașianu, de profesiune poet de secretariu. Redactorul „Luminătorului“ Paul Rotariu a făcut propunerea: ca alegătorii români din comitatul Timișului prin conclud formal să primească de a sa programa națională a conferenței din 1881 dela Sibiu în care conclud sau rezoluțiune să se Țică apriat, că alegătorii români din comitatul Timișului cred că a sosit timpul, spre a intra și ei în acțiune. După ce a vorbit și advocatul Vincentiu Popp tot în acest sens, propunerea fû primită unanim și pentru prepararea acțiunii s'a ales un comitet central în persoana domnilor Paul Rotariu, Ungurianu, Foica Damșia și advocatul din Vinga Lazar, mai departe s'au ales comitete în fiecare cerc de alegere. Conferența a mai decis, ca în cercurile, unde românii

sînt în minoritate, ei să voteze cu partidă opozițională moderată.

La încheiere Vicențiu Papp a mulțămît celor prezenți pentru participare, ear Țerantul-Poian cu numele, mulțămi în numele Țerantilor pentru inițierea acțiunii și a făcut asigurarea că classa Țerantilor aprobă toate conclusele conferenței.

Atâta cetim în Țiarele din capitală cu privire la această conferență. Încă odată salutăm conferența dela Timișoara, nu pentru conclusele ei, ci pentru interesul și zelul documentat față cu alegerile viitoare. La meritul conceselor vom vorbi la timpul seu, putem pune însă de pre acuma câte-va semne de întrebare, ca frații din Timișoara să ne spună ce așteaptă ei dela opozițiunea moderată.

În Ungaria la toate alegerile se întemplă scandaluri așa că alegerile de deputați și capetele sparte sînt condiționate una de alta. Acuma alegătorii din Czegléd au anticipat bătaia și scandalul. În 3/15 a luni curgătoare în cercul lui Verhovay a voit să și cerce norocul Ugron Gábor, care însoțit de deputații Otto Herman, Hoitsy, Br. Pronay și Carl Hegedűs s'au dus la Czegléd spre a ținea el cuvântarea obicinuită la Țina de 15 Martie. Poporul i-a primit între ploaie de ouă clocite, petri, așa că bietul Ugron abia a scăpat cu viața.

Ciocărlia anunță sosirea primăverii și scandalurile din Czegléd sosirea alegerilor dietali.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Sibiu, 7 Martie 1884. Alegătorii români din comitatul Sibiului, în urma convocării publicate în Nr. 22 al Țiarului „Telegraful Roman“ s'au întrunit eri în conferență și s'au organizat spre a întimpina ca corp massiv și bineorganizat viitoarele alegeri dietali, de cari numai câte-va luni ne mai despart. Salutăm cu toată căldura inimei noastre procedura bărbăților din fruntea alegătorilor români și am dori ca astfel de pași să se întreprindă pretutinde, și rezultatul, fie el cum va fi, noi vom avea mângăierea că am întimpinat toate eventualitățile bine pregătiți, și aceasta încă este un merit al comitetului central din Sibiu, ales la anul 1881.

În cele următoare schițăm decursul conferenței.

Începem cu frumosul timp de primăvară, și constatăm că pre cât era ceriul de senin, pre atât de posomorită era fața noastră la privirea atleților

FOIȚA.

Cetatea dela fântănele.

Eram mic la anul 1848 și mi-a povestit mama, ear mamii spusui-a tata când a plecat cu Ianeul la oaste — de unde nici n'a mai venit, că în vremile de demult când în cetatea dela Fântănele, dintre Crișul alb și Crișul negru în munții Abrudului, domnea Menomorot, domnul munților, atunci și moțul românul era stăpân în țeara lui.

Cu armele se juca ca cu alunele. Paserea din sbor o doboră și de nimenea nu-i păsa. Ca el om liber numai cerbul în mijlocul brașilor și vulturul pe vârful piscurilor mai era și chiar și lui Menomorot domnul, mai mult de cât „Tu și Maria Ta!“ altă cinste și dare nu-i dădea.

Arătatu-sa însă din spre răsărit o mare stea cu coadă și primeșdie mare a vestit. Cerul sau întunecat. Văile s'au turburat și munții Metercul, Surul și Retezatul gemeau de se cutremura pământul. Vijelia a sosit... Hunii bat la ușă.

Popoarele fug dinaintea lor. Singur românul a stat pe loc. Din nenorocire Domniul lui erau despărțiți și desbinați; cad unul câte unul, singur Menomorot mai urmînd cu lupta, pept îndelungat n'a putut ținea, și a trecut preste Crișuri.

Îngăufat de atâtea învingeri, Arpad ducele ungurilor trimite soli să pețească pentru Soltan fiul seu, pe tinera Domniță, floarea florilor Țina Codrilor.

Menomorot Domnul, chiamă pe toți cărturarii și fariseii căți în „Bucoavne și în Ceasloave“ sciau ceti și sfătuiindu aceștia ce Țic:

„Măria Ta! nu respinge cererea. Mielul blând sugde două oi și e cu mult mai bună o pace strâmbă decât o judecată dreaptă.“

Nunta s'a făcut. Ospetul a ținut trei zile și trei nopți și mai toți „cărturarii și fariseii“ pentru bunele lor povețe, mari boerii și nemeșii dela Arpad au primit.

După această incuscire, care după cum Țic ai noștri a adus pe dracul cu ceteraș în casă, alesau boierii și nemeșii ca domn peste toată țeara Ardealului, pe Tuhtum, unchiul lui Zoltan și ficiorul lui Huba din Skythia.

Noul domn, împreună cu boierii și nemeșii dusu-s'a la Turda, unde și cumétrul Michel dela Brașov a fost poftit și alcătuitau cu toții constituțiunea nemeșească și săsească „Tripartitum“ numită împărțind pământul Ardealului în trei părți: luând una ungorul, una săcuil și una cumétrul sas; ear românului nu i-a lăsat de cât a „treia parte din prețul muncii sale“ și astfel a ajuns moțul săracul iobag în țeara lui.

În cetatea dela Fântănele s'au schimbat boierii. Acolo nu mai era cel cu chica oltănească și cu căciula țurcănească. Se încuibase ca ocărmuitor un strîn cu pălărie pe cap, cât o ciupercă și o pană de vultur în ea de un cot de lungă. Avea un mănecar scurt de postav albastru, cusut cu șinoare negre și cu nasturi de cusutor cât oașle de găină de mari. Nădragii erau strimți și băgați în cisme la ale căror calcăie zorzonea nisce pinteni cât ingirile de mari. Statura lui era scurtă și groasă părea a fi bine hrănit. Nasul turtit și vinețiu, obrazul roșu cu nisce mustăți unse cu rășină, lungi răsucite, te înțepa în ochi cu ele, în gură cu o pipă de spună cât o pătlăgea vinată. În mână dreapta ținea un topor cu coada lungă pe a căru parte lată era săpat cu slove mari: „Nu atăca nemeșul!“ ear pe muchia „Dă în iobag“ Era noul ocărmuitor baronul de Vasváry dela Debretin care numai în Țina de 31 Făurar era treaz.

Amară era iobăgia, dar ocărmuitorul dela Fântănele o făcea și mai amară. Bărbății cât era septemăna de lungă, de dimineața de când cânta rîndunica și până resărea luceafărul de seară erau tot în brasa boerească cu argații boiarului după ei, care din când în când îi pocnea cu biciul ca pe boi. De apăsătoarele rădicături cămășile erau tot sdrob în spete de pe care pârîindu-le arșița soarelui se lua pelea ca de pe șarpe. Femeile toată Ținica spălau, torceau, țesau, cerneau și altele în curtea boerească.

nostru țărani ticsuți grupe de grupe în grădina „Hermann“ sub ceriul liber, unde s'a ținut și conferența. Nu frumsețea trupului lor și deamna ținută era pricina posomoririi noastre, ci deplorabila stare politică, și cu ea cea economică financiară și morală, la care este redus poporul nostru, din a cui vină — nu scrutăm la acest loc.

Conferența o a deschis la oarele 11¹/₂ demnul president al clubului alegătorilor din acest comitat Nicolau Cristea prin o cuvântare acomedată gradului de inteligență al poporului adunat cam în număr de 150. După cuvântarea președintelui urmă constituirea și rezultatul fu că domnul Cristea s'a ales president ad hoc, de secretariu fu propus și ales domnul Georgiu Bobeș, paroch în Sibiu, ear de secretariu al doilea s'a ales domnul Anania Trombițaș, asesor consistorial.

Terminată constituirea domnul president dă cuvântul domnului Anania Trombițaș pentru a face istoricul lucrărilor clubului și a espune pentru ce scop este conferența convocată. Domnul Trombițaș în cuvinte bine respicate a spus alegetărilor, că știu bine deșii despre conferența română din 1881 dela Sibiu, la care națiunea rămână de prin toate părțile și-au trimis delegații sei. Această conferență a formulat o programă, care s'a observat de cătră aderenții acestei partide, tot conferența din cestiune a emis un comitet permanent în Sibiu a cărui chemare a fost îngrigirea de a executa programa, și de a pregăti lucrurile pentru viitoarele alegeri. Acest comitet permanent s'a adresat la clubul reprezentanților români din comitatul Sibiului ca să convoace o conferență a alegătorilor, al cărei rezultat este întrunirea de aci.

Scopul conferenței de astăzi este organizarea alegătorilor în partidă națională română, alegerea unui comitet central și a cinci subcomitete în respectivele cercuri electorale. Chemarea acestora este să instrueze pe alegători ca la alegerile de deputați dietali să pășească solidar.

Comitetul permanent din Sibiu a sfătuit pe alegătorii români, ca până la o conferență generală a românilor ei să nu se angajeze cu nici una din partidele actuale.

Astfel precizat scopul conferenței s'a purces la votarea rezoluțiunii în ce privește ținuta politică a alegătorilor români din acest comitat și la alegerea comitetului în centru și la a subcomitetelor.

Desbaterea în partea principală au fost de tot interesantă, noi însă preferim a publica textual protocolul conferenței după cum la stilisat biroul ei. La timpul seu nu vom întârzi a reveni asupra principiului și în ce privește basa politică și cu privire la solidaritatea anticipată pentru un lucru, despre care nu se știe cum se va decide.

Eată protocolul textual:

Protocolul

conferenței alegătorilor români din comitatul Sibiului ținute în Sibiu la 6/18 Martie 1884.

1. Presentându-se la această conferență alegătorii români din toate cercurile electorale ale comitatului Sibiului președintele clubului reprezentanților români ai comitatului Sibiului dl Nicolau Cristea ca convocător al conferenței după ce mulțimesce alegătorilor pentru zeloasa participare la acest act însemnat, și arată că scopul conferenței este: ca conform apelului comitetului electoral permanent al par-

ear copilașii morți de foame și golași ca vai de ei, rătăceau dela un loc la altul ca puii părăsiți de cloacă, fără se găsească hrană și adăpost.

Duminecile și în sârbători se făceau judecățile. Slugile nemeșului-judecător își cunoscneau bine meseria și datoria lor. Se aruncau ca tigrii asupra ființelor nenorocite. Țipetele umpleau aerul în cât chiar pământul plângea de mila lor, și preoții a căror soarte era ca și a iobagilor adese oftau și afuriseau dela altar nemeșia și iobăgia.

Într'una din zile la curtea dela Fântânele fiind mare chef și cărmuitorul pe de o parte pentru a face și mai mare petrecere nemeșilor chefulți, ear pe de alta pentru a se resbuna asupra preotului dela Fântânele, pentru cuvintele c'ar fi afurisit baronia și nemeșia îl cheamă grabnic la curte și îi poruncesce cu un ton sâlbatic să boteze nisce căței.

Păstorul sufletesc blând la fapte și cumpetat la vorbe, privindul drept în față, îi răspunde cu multă chibzuință.

„Bine, Măria ta! Dacă or fi de legea mea îi botez, dar dac'or fi de legea Măriei Tale să-i boteze popa calvinesc.

„Noo kuthia teremthethe oolák popa! Apoi kinye cum scim ce lege are?

„Ușor. Legea românească dăce să postim, ear legea ungurească se mâncați carne. Puneți pe masă un blid cu fasole și altul cu carne. Dacă căței

tidei naționale române dte 10 Faur st. n. a. c., alegătorii români din comitatul Sibiului să se organizeze pentru un nou period electoral, esmitând un comitet central esecutiv pentru întregul comitat al Sibiului și sub comitete esecutive pentru fie-care cerc (colegiu) electoral, invită conferența să se constituie și se procedă la pertractarea ordinei zilei.

ad. 1. Se alege prin aclamațiune de președinte dl Nicolau Cristea ear de notari George Bobeș și Anania Trombițaș.

2. La provocarea președintelui notariul Anania Trombițaș espune în trăsuri generale istoricul conferenței de astăzi arătând că: națiunea română de pe teritoriul coroanei ungarice, dela începutul erei constituționale a știut păstra principiul solidarității față de cestiunea alegerilor dietali, ear în special la anul 1881 întreaga națiune română s'a organizat într'un partid politic, carele în conferența din Sibiu dela 12—14 Maiu a statorit prin reprezentanții sei legali programa sa politică luând și aici de basă solidaritatea în toate întreprinderile politice. De aici rezultă că ori ce direcțiune politică s'ar lua față de nouele alegeri dietali o împregiurare e neocungiurat de lipsă pentru ca să putem apăra cu efect și demnitate drepturile și interesele noastre naționale, și aceasta e: solidaritatea și bunînțelegere între alegătorii români.

Pe basa acestora propune ca conferența să aducă următoarea rezoluțiune:

„Spre scopul apărării drepturilor politice, ce se cuvin națiunii române de pe teritoriul coroanei ungarice, alegătorii români din comitatul Sibiului se constituie pentru noul period electoral într'o corporațiune electorală a cărei programă se va statori la timpul seu prin conferența electorală generală a partidei naționale române. Scopul constituiri este: pășirea solidară a tuturor alegătorilor români din acest comitat în cestiunea alegerilor dietali și esecutarea esactă a concludeselor ce le va lua în acest merit conferența generală.

Spre acest scop se institue un comitet central esecutiv de 10 membri și în fie-care cerc electoral un sub comitet stând în continuă atingere și conțelegere între sine și cu comitetul electoral permanent al partidei naționale române, vor provede toate cele de lipsă spre esecutarea programei partidei.

În sensul acesta alegătorii români din comitatul Sibiului a primit solemn și prelângă parola lor de onoare că nu se vor angagia în ce privește viitoarele alegeri dietali cu nici una dintre celelalte partide politice din patrie până când conferența generală a partidei naționale române nu va ficsa programa acesteia, ear după aceea vor esecuta consciențios această programă.

Dl Visarion Roman propune ca spre indigitarea basei pe care s'a într'unit conferența de astăzi, alinea 1 din propunerea de mai sus să se formuleze astfel:

„Alegătorii români din comitatul Sibiului ca parte întregitoare a partidei naționale române din Transilvania și Ungaria în urma apelului comitetului electoral permanent al partidei, dte 10 Februaru 1884 și pe basa programei partidei stabilite în conferența dela 12—14 Maiu 1881 se organizează pentru un nou period electoral spre procedera solidară în cestiunea alegerilor dietali și spre susținerea programei dela 1881, eventual a unei noue programe carea se va stabili în viitoarea conferență generală a partidei naționale române. Combinându-se ambele propuneri. Conferența ia următoarea rezoluțiune:

Alegătorii români din comitatul Sibiului, ca parte întregitoare a partidei naționale române din Transilvania și Ungaria, în urma apelului comitetului electoral permanent al partidei dte 10 Faur 1884 și pe basa programei partidei

vor merge la cel cu fasole îi botez eu: dac'or merge la cel cu carne să-i botezi Măria Ta.

Așa spun bătrânii că trăeau iobagii în țeara Ardealului.

Cupa suferințelor s'a umplut... Buciumul sună:

„Frați la bătălie

„Bucium a sunat

„Țeara în robie

„Plange neîncetat“.

La acest puternic sunet, moșii aleargă cu mic cu mare la „Iancul viteaz din Câmpeni, dintre moși și dintre săteni“ cum cântă moșul și în dimineața zilei de 7 Iuliu 1848, o oaste mică la număr, dar puternică în bătae, cumpusă din 123 vânători, 317 lănceri cu 3 tunuri de lemn legate cu cercuri de fer, comandată de Nicolae Cortesș tribun dela Câmpeni, împresoară Fântânelele, unde baronul de Vasváry comanda 3000 honveđi, cu 10 tunuri ghintuite.

În ajunul luptei mai pleacă dela Cluș și generalele Ghelei încă cu 2000 honveđi.

Femeile muntene din riul-Calata presimțind marea primeșdie, încăleacă pe cai, pun pe cap pălării bărbătesci se așează în șir cavaleresc și comandate de Palagia Roșiă, mama tribunului cu numele Roșu, urcă muntele Grohotul și la Vêrful-Bêtrânei bărbații lor fiind resfirați printre brađi, pândesc miscările inamicului.

Viteaza munteană, Palagia Roșiă, zărind apropierea generarelui Ghelei suflă în bucium. La sem-

stabilite în conferența dela 12—14 Maiu 1881, se organizează pentru un nou period electoral spre procedera solidară în cestiunea alegerilor dietali și spre susținerea programei dela 1881, eventual a unei noue programe, care se va stabili în viitoarea conferență generală a partidei naționale române.

Spre acest scop se institue un comitet central esecutiv de 12 membri și în fie care cerc electoral un sub comitet decâte 3 membri, cari comitete stând în continuă atingere și conțelegere între sine și cu comitetul electoral permanent al partidei naționale române, vor provedea toate cele de lipsă pentru esecutarea programei partidei.

În sensul acesta alegătorii români din comitatul Sibiului a primit solemn și pe lângă parola lor de onoare că nu se vor angagia în ce privește viitoarele alegeri dietali cu nice una dintre celelalte partide politice din patrie până când conferința generală a partidei naționale române nu ar stabili altfelu programa partidei; ear după aceea vor esecuta consciențios aceasta programă.

Purcedându-se la alegerea comitetelor să aleg prin aclamațiune.

1. În comitetul central esecutiv D. D. N. Cristea; V. Roman; D. Comșa; S. Popescu; A. Leb; I. Părau; I. St. Șuluț; Fulea; Dr. Al. St. Șuluț; Dr. N. Maier; C. Stejar; I. de Preda.

2. În subcomitetul pentru cercul electoral Sibiu Dr. A. Brote; I. de Preda; Dr. N. Olariu.

3. În subcomitetul pentru cercul electoral al Cîsnădiei: Dr. Al. Șuluț; I. Cloaje; N. Florian.

4. În subcomitetul pentru cercul Cristianului; D. Calefariu; Dr. N. Maier; A. Leb.

5. În subcomitetul pentru cercul electoral al Sebeșului: N. Fulea adv., I. Măcelariu; N. Diac.

6. În subcomitetul pentru cercul electoral al Nocrichului: D. Cutean; Fil. Oros; I. Părau.

Cu aceste președinte dechiară ordinea zilei de eshauriată și închide ședința cu o scurtă cuvântare, în care recomandă alegătorilor români din acest comitat solidaritatea, buna înțelegere și iubirea frățească, cea ce și în afacerile politice e unica basă solidă pentru ajungerea scopului.

Brașov, 25 Februarie v. 1884. **La două reuniuni ale românilor brașoveni.** Era un timp și nu de mult, când nu visa nimenea de întruniri humanitare permanente, basate sau pe anumite norme validitate prin vre-o autoritate superioară, sau vococate de îndatoriri, urmate numai din us. Nu erau cu toate acestea oameni tocmai atât de separatiști și străini unii de alții, încât să ducă o viață așa numită pustnică, rămânând în necunoscință de schimbările produ se în giurul lor și a semenilor lor, — se întâlneau din când în când pentru câte-o distracție binefăcătoare recreație atât corporală cât și spirituală; întâlnirile — după împregiurări — se făceau parte în familie, parte în cerc mai larg la case private sau ce e mai firesc — chiar și în localuri publice. Discuții, dispute, chiarificări, cari aveau nascere la atari ocațiuni și cari escitau un viu interes în inimile participanților, erau tot atâtea puncte atractive pentru cei ce și cunoscneau chemarea lor în societatea omenească. La astfel de ocațiuni să dedea nascere la multe întreprinderi de interes neprețuit atât pentru contimporani cât și pentru posteritate, Din acelea eșind la iveală convingerea, că într'unirile mai multor indiviđi pntu sfaturi reciproce în anumite cestiuni sunt foarte binefăcătoare, n'a fost nimic mai natural de cât nascerea

nalul dat prin bucium, bărbații lor se aruncă ca smei asupra inamicului pe care într'o clipită l'a sorbit. După aceasta femei și bărbați, toți moși și muntene dela Riul-Calata, Rogoșel, Marișel, Albac și altele, aleargă la oastea lui Cortesș și după o mare, crâncină și înverșunată luptă, spulberă în aer Fântânelele în cât peatră pe peatră n'a mai rămas.

Focul luptei și dreptatea causei pentru care se băteau părinții noștri, a învăpăiat atât de mult și pe bătrânul moșneg de 70 de ani Matei Filip din Albac, în cât desprețuind moartea, se aruncă ca un leu turbat asupra 12 honveđi, smăcind cu iuteala trăsniului pușca dela unul din ei; trântesce cu patul ei pe baronul de Vasváry în cât nici „vai“ n'a mai dis.

Luptele acestora, cari cu adevărat cuvânt se pot numi: „Unul contra dece“ cum și victoriile reportate la Abrud, Zlatna, Belgrad, Tarcău, Iara și altele făcut-au să strălucască cu mândrie în toate părțile numele de „moș“.

Regretații patrioți români, între care Bălcescu și Alecsandru Goleșcu, fiind în acele vremuri de grea vijelie la noi în munți, de care mi-aduc bine aminte venind la unchiul meu în Ofenbaia, unde eram și eu ca mic copil, priveau cu admirațiune abnegațiunea ostășească a moșilor. Într'una din zile, neuitatul Alecsandru Goleșcu, plimbându-se pe țărmii Arieșului și vedând cât de dragălaș și cu ce

unei avidități ardătoare după întemeierea de reuniuni permanente.

Mult și încă foarte mult se ajută cauza înființării astorfel de corporațiuni prin impintenarea societății oamenești din partea unui sau altui individ însușit și pătruns de scopurile binefăcătoare ale convenirilor regulate și permanente. Ba în multe cazuri se poate mulțami născerea unui astfel de focar al progresului național numai zelului și perseveranței unei anumite persoane, carea pătrunsă de idea, ce urmăriă, jertfa și timp și osteneală, ba chiar și mijloace materiale fără leac de pretensiune respălătoare.

Binele s'îl facă omul, pentru că i bine, ear nu pentru onoruri, favoruri sau alte profite egoiste și prin urmare condamnabile. Pentru un bine apriori s'î se aștepte omul la nemulțămiri căci, fie acel bine cât de mare, tot nu poate mulțami pe toți de oare ce nu au toți aceleași vederi; mai târziu însă chiar și dușmanii vor veni la convingerea adevărată despre faptul condamnat de ei poate mai înainte dacă ne a favorisat norocul a reuși cu planurile prefapte. Cine așteaptă respălata binefacerilor sale până ce e în viață, acela nu merită considerarea semenilor sei. Adevărata respălata a faptelor urmează numai după moartea autorului. Perseveranță de fer, muncă neîntreruptă și contribuiri nemărginite sunt așa dară tot atâtea jertfe aduse de întemeietorii astorfel de instituțiuni humanitare, cari și varsă binefacerile sale nu atât pentru dănsii cât mai vârtos pentru generațiunile următoare. De aci ar urma, ca ceea ce au adus în ființă și au promovat prin îmbunătățiri antecesorii pentru următori, acestia cu atât mai vârtos s'î susțină și s'î îmbunătățească căci mai întâiu fac pentru dănsii aceea ce fac și numai după dănsii vor avea a s'î folosi alții, cari le vor urma și cari pot fi chiar fii lor; acestia earăși la rëndul lor s'î lucre cu toate puterile în aceeași direcțiune astfel în cât viața acelor „ființe“ colective s'î fie susținută în perpetuă vigoare. De comun însă realitatea se poate asemăna cu starea unei creaturi omenesci, carea la început are o esistență cu totul spritenă, veselă vigoasă și plină de viață, cu timpul însă aceste însușiri deces tot mai mult și mai mult până ce ajung la horibila melancolie și neputință a bătrănelor; în acest stadiu s'î mai mișcă, cât s'î mai mișcă cu iuteala melcului, până ce i scad total puterile și viața i apune. Punând acum față în față începutul cu sfârșitul nu s'î poate tăgădui că meritul începătorilor unei instituțiuni rămâne același, nu s'î perde și cu atât mai puțin s'î ruginesce prin vechimea veacurilor, ci rămâne pentru următori un tezaur istoric și demn de toată considerarea; recunoștința pentru fătul lor e nedisputabilă, de asemenea și a acelor, ce au conlucrat pentru conservarea ulterioară a celuiia. Cu atât însă e mai grea răspunderea pentru cei ce au privit în nelucrare apunerea și stingerea vieții celui făt.

Esistă în Brașov două reuniuni al căror început în privința timpului nu diferă așa mult, dar cu atât mai mult samăuă în privința vieții și activității ce s'î desvoaltă în mijlocul lor. — Reuniunea de gimnastică și de cântări și Asociațiunea pentru spriginirea învâțeilor și sodalilor români meseriași. Am dis, că aceste două reuniuni diferă puțin, încât privește timpul născerii lor, ear pe de altă parte seamănă, încât se atinge de viața, ce domnesce astăzi în sinul amândurora. Mi voi permite a schița fugitiv pentru fie-care în special unele

mișcări pline de viață se jucau copilașii sau „pui de moț“ a oftat și-a exclamat din adăncul inimei dîcînd: „Romănaș copil de brav, până când vei fi tu sclav“?

Și mare presimțire a dovedit acest patriot român când a suspinat și a exclamat astfel; căci abia se potolise focul și sub cuvânt de a face rënduială în țeară, vine dela Viena baronul Zahlmaister cu o grămadă de \$\$\$-paragrafi încărligați, cărora „Absolutism Austriac“ le dicea. Mai avînd și în jurul lui o droie de „financi și gendarmi“ inhăță pe prefectul tribunilor de eternă amintire Avram Iancul și infundatul'a în bastilia cetății Belgradului. Pământul și pădurile luate cu sângele, până chiar și pescii din Arieș a declarat a fi ai „Fiscușului“, cum dîcem noi, sau ai „Statului“ cum dîc în alte părți și „Fiscușul“ este el, Zahlmaisterul.

D. baron de Zhalmaister recrutat a apoi pe toți voinicii ca brașii și trimisii-au în țeara leșească și în țeara nemțescă s'î se bată cu Piemontesul cu care „moțul“ de când e lumea n'a avut nici o ceartă; ear pe noi copii silitune-au a dice la culegător de litere zetzar; la unghiuleț winkeleș; la cafea schwartz; la pedeapsă strof; la pădător-boakter; la socoteală zahl și la Posadă-Puksendorf.

Vedînd însă Zahlmaisterul, că nu prea dăm înainte cu nemțescă și că din „pui de moț“, nu poate eși altceva decăt tot „moț“, împăcatu-s'a pe

momente referitoare la punctele atinse, comparațiunea apoi nu va fi de loc dificilă.

I. Cam pella anul 1861 se află în Brașov un gimnastic foarte bun, ba cel mai bun atât între români cât și între sasi — dl N. Teclu de present prof. de chiemie în Viena. Acesta a stăruit cu tot de-adinsul de a întemeia și între români de aici o reuniune de gimnastică, după cum era a conlocuitorilor sasi, unde fusese și dănsul ca membru. Lupta nu-ia fost tocmai încordată, căci elita societății române, s'a lăsat curând convinsă de ideea profesată de zelosul gimnastic. Reuniunea s'a înființat. Considerarea persoanei întemeietorului acestei reuniuni s'a păstrat prin oferirea onorului presidential. În modul acesta a funcționat ea cu o însuflețire nedescriptibilă.

(Va urma.)

Budapesta, 16 Martiu 1884. Dle Redactor! Cu plăcere profit de ocaziune a Ve roga s'î binevoiti a publica în jurnalul ce redigeți o reasumare despre ședința publică ținută din partea societății de lectură „Petru Maior“ în 15 Martiu a. c. în sala hotelului „Archiducele Stefan“.

Programa *) compusă în parte preponderantă din bucăți de natură literară conform scopului societății, a fost esecută spre deplina mulțămire a publicului, și încât privesc cele 2 disertațiuni cetite de domni G. Sêrb și R. Furduiu ne îndreptătesc a spera dela respectivii domni autori, cu timp luptători buni pe terenul literar, numai puțin a succes și poesia declamată de autorul seu P. Avrănescu.

Pe lângă aceste puncte de caracter mai mult serioase, în mare parte a contribuit succesului punctele: cântarea dlui D. Florescu și jocul pe piano de dna Alexandru Liuba n. Babeș și A. br. Popp, precum și jocul pe violină a tinerului de bună speranță pe acest teren I. Florian.

Spre ilustrarea bunei impresiuni, ce a produs această producțiune, ajungă a aminti, că distinsul public s'a animat pentru o cină comună, care s'a prefăcut într'o adevărată petrecere familiară.

Trebe s'î dau de altă parte expresiune bunei impresiuni ce a făcut asupra fiesce căruia vedînduse într'o societate curat românească de o parte, ear de altă parte compusă aproape din întreaga mica colonie română de aici, — a'și pută dice fără escepțiune, domni, și doamne, tineri și bătrâni: — și fiind că împregiurarea au adus cu sine de în diua precedentă s'a ținut și conferința partidei naționale activiste așa am vedut în șirul publicului și mai mulți domni din provincie.

Dintre distinsul public participante ajungă a a aminti pe D. D. Escl. Sa Miron Romanul archiep, și metropolit, Ales. Mocioni, Eug. Mocioni, I. cav. de Puscariu Dr. Gall, At. Marienescu, Dr. Il. Puscariu, Fara, Dl. Grama, Cimponeriu, G. Sêrb, V. Babeș, Dragonescu, Bârlogia, T. Pop, Simonescu, Doamnele; Pușcariu, Wlad, Fara, Dragonescu, Pop, Liuba Puscariu, Babeș Lui ș. c. l.

Domnișoarele: Poruț, Lui, Torma ș. c. l.

Energiei dlui pres. a societății Dr. Crănicean și zelul membrilor societății se poate atribui, că după interval îndelungat, a mai dat semn de viață societatea numită, care cândva ocupa locul prim între societățile de natura sa. Ca unul care cunosc de aproape referințele numitei societăți, trebe s'î recunosc, că era timpul suprem se iasă din letargia în care trăgăna de câțiva ani. Causele prin cari

*) Neprimind noi programa nici nu o am putut publica. R.

socoteala noastră cu grofii, baronii și nemeșii dela Pesta, incheind împreună, după toate formele nemeșeci constituționale, un contract înregistrat la Viena, care „Dualismul Austro-Ungar“ se numesce. Împărțitau între ei pământul în două și noi trebe s'î dăm doue părți din prețul muncii noastre „Fiscușului“.

Constituțiunea aceasta luatune-a chiar și straiul și mălaiul și jurații tot mai cerându-ne ear; noi ne mai avînd nici casă nici masă, nici cenușe în vatră, spusu-nea constituționalicesce și unguresce, și de nu vom mai plăti luane vor limba din gură ca s'î nu mai putem vorbi. Pentru a ne scăpa însă, limba noastră românească, neținînd nici la boiării nici la ispravnicii pusune-am pe lucru și făcutuneam unii băieși, sau lucrători de mine, și dulgheri, alții spătari, zidari și dogari și cei mai mulți donițari și ciubărari; apoi fie și cu soare, ploie sau ninsoare, nu ne spăimîntă. Căt e lumea tot veselă și cântând:

„Noi urlăm*) în jos la țeară
„Cu doniți și cu ciubare
„S'î adunăm bucățele
„La copii și la muieră“

Moțul.

*) Cuvîntul a urla se usitează în munți în loc de scoburi.

devenise societatea „Petru Maior“ în aceasta stară de stagnare, le cunosc cei, pe cari i privesc mai de aproape.

Ținerea ataror ședințe publice este mijlocul cel mai practic atât pentru de a deprinde pe tineri la pășire în publicitate, cât și pentru de a ridica prestigiul tinerimei în fața unui public, care în locul prim este chemat și are interes, de a ținea cont de desvoltarea tinerimei noastre, și cu deosebire aici în capitală în torentul cosmopolitismului unde mai ușor e de a aluneca pe terenul indiferentismului național.

Unica observare ce a-și avea se fac cu privire la arangiere este, că pe viitoriu la atari ocaziuni în comitetul arangiatoriu s'î se aleagă cât de mulți membri și cu deosebire cu evitarea celor angagiați la producțiune, pentru că s'a observat că publicul n'a fost împințat cu destulă prevenire tocmai din motivul că unii din comitetul arangiator erau ocupați cu producțiunile.

În fine cu părere de rău trebe s'î amintesc, că luând și foile maghiare notițe despre aceasta producțiune n'a aflat cu cale nici de astădată evitarea șicanărilor și cu deosebire foaia „Nemzet“ care nu numai că mistifică scopul acestei ședințe dar numele unuia și altuia 'l schimonosesce cu cel mai mare arbitru, fie din ignoranță, fie cu intențiune destulă că și într'un cas și într'altul e un fapt vrednic de reprobă și indignare.

Varietăți.

* (Bal). Reuniunea „Crucea roșie“ de aici la 22 a lunei curgetoare arangiază bal, al căru venit curat este destinat pentru scopurile urmărite de ea. Instituțiunea aceasta umanitară urmăresce scopurile cele mai filartropice. Ne împlinim o prea plăcută datorință anunțând aceasta publicului cetitoriu, și nu ne îndoim că balul va fi cât se poate de bine cercetat.

* (Postal). Postul de magistru postal în „Mező Rács“ comitatul Mureș Torda este de ocupat Căuțiune fl. 100. Salariu fl. 120 paușal de cancelarie fl. 40. paușal de transport fl. 700.

Suplicile sunt a se adresa în termin de trei săptămâni la direcțiunea de postă din Sibiu.

* (Ziaru nou). După cum cetim în ziarul „Sieb. Deut. Tagblatt“ de aici noul ziaru românesc despre care s'a scris mai multe va apărea cu 1 Maiu a. c. Redactor va fi cunoscutul nostru novelist domnul Ioan Slavici.

* „Viitoriul“ și „anarchistii“. Ziarul „Reșboiul“ din România în Nr. 2389 ne aduce scirea că între anarchistii din Budapesta este arestat și redactorul „Viitoriului“, Mateiu Russ.

În Budapesta este numai un singur ziaru sub acest nume. Lumea ușor poate fi sedusă prin această mistificare, și astfelu fratele dela „Viitoriul“ și poate numai gratula pentru onorifica distincțiune.

Mistificarea se esplică. Esistă în Budapesta un ziaru socialistic sub titlul „Zukunft“.

Zukunft pe romănesce însemnează „Viitoriul.“ Eată ce încurcătura poate face obiceiul unora de a traduce și numele streine pe limba lor.

(Convocare). În urma scriptei comitetului permanent electoral din Sibiu ddo 10 Februaru a. c. și față de alegările apropiinde, avem onoare a conchema pe alegătorii români inteligenți din partea de sus a comitatului Mureș-Turda la o conferință pregătitoare ținîndă aici în Reghin la 27 Martie st. n. 2 oare d. a.

Comitetul clubului alegătorilor români.

Reghin în 18 Martie 1884.

Patriciu Barbu,
președinde.

G. Maier,
secretar.

(Mijloc de cură.) Tuturor căși sufer de epilepsie, convulsii (sgărcinuri) și de nervi le putem recomanda un metod renumit în lumea întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinice, așa dîcînd minunatul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fie-care bolnav s'î se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobîndi sănătatea, deși au desperat deja de a o mai reavé. În casa dlui profesor toți cei ce sufer de nervi vor afla locuință linistită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din isvor sigur, prețurile capitalei universale Paris sînt relativ foarte efine. Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiat al boalei. Trebe s'î mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Loterie

Mercuri în 19 Martie 1884.

Sibiu: 26 81 32 17 37

Bursa de Viena și Pesta.

Din 18 Martie n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	122.15	122.20
Renta de aur ung. de 4%	91.95	91.85
Renta ung. de hârtie.	88.65	88.75
Datorie de credit austr.	79.80	79.80
Galbin	5.69	5.70
Napoleon	9.61 1/2	9.60
London (pe polița de trei luni)	121.45	121.50

Nr. 1064.

[691] 3-3

CONCURS.

La institutul archidiececan pedagogico-teologic din Sibiu, au devenit vacante două posturi de profesori. Pentru îndeplinirea acestora se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare a acestui concurs.

Concurenții vor avea a substerne la consistoriul archidiececan petițiunile lor instruite cu documentele:

1. Că sînt români gr.-orientali.
2. Că au absolvat gimnasiul și au depus esamenul de maturitate;
3. Că au absolvat cursul pedagogico-teologic la vre-un institut gr. oriental, și preste tot că intrunesc calificarea prescrișă în statutul organic §. 122 p. 10 atât pentru secțiunea teologică cât și cea pedagogică.

Salariul împreună cu fie-care din aceste două posturi este în primii trei ani (de probă) câte 800 fl. și 150 bani de cortel; ear după trei ani de probă făcînd alesul esamenul de calificare și devenind întărit definitiv

va avea salariu anual 1000 fl., 200 fl. bani de cortel și cuincuinalele.

Din ședința plenară extraordinară a consistoriului archidiececan gr. or. ținută în Sibiu la 28 Febr. 1884.

Nr. 156.

[690] 3-3

EDICT.

Nicolae Beju din Apoldul inferior, protopresbit. Mercurei, carele după o scurtă convețuire a părăsit de 12 ani pre legiuita sa soție Ana Radu tot deacolo, pribegind în lume fără a se ști ubicuțiunea lui în sensul încuviințării consistorialitdto 1 Noemvre 1883 Nr 3374, se citează prin aceasta a se presenta în termen de trei luni de zile, dela prima publicare a acestui edict înaintea subsemnatului for matrimonial căci la din contră procesul divorțial intentat asupra ei se va pertracta și decide și în absența lui.

Dela scaunul protopresbiteral gr. or. al tractului Mercurei ca for matrimonial de 1-a instanță.

Mercurea la 24 Februaru 1884.

I. Droc,
protopresbiter.

Nr. 51.

[692] 3-3

EDICT.

Maria n. Bogdan din Arpașul de jos protopresbiteratul Avrigului, carea cu necredință au părăsit pe legiuitul seu bărbat Vasile Nicolae Vas tot din Arpașul de jos, mai bine de 8 ani fără de a se ști locul unde se ține și de se mai află în viață, — în urma încuviințării Preaveneratului Consistoriu archidiececan din 14 Februaru a. c. Nr. 769. B. se citează prin aceasta, ca în termen de trei luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze înaintea subscrisului scaun protopresbiteral în Avrig, căci la din contră și în absența ei se va pertracta și decide procesul divorțial urdit în contrai de cătră legiuitul ei bărbat.

Avrig, 18 Februaru 1884.

Scaunul protopresbiteral ca for matrimonial de instanța I-a al tractului Avrigului.

Vasilie Macsim,
adm. prot.

Acuisițiune rentabilă.

Pentru vîndarea de losuri pe lângă solvirea lunară pe basa legii de quotă din 1883, se caută persoane solide și harnice, fie de ori ce clasă. Oferitele sînt a se trimite la

Societatea principalei zaraferii în
[696] 1-3 Budapesta.

Demn de atențiune!

EPILEPSIE

CONVULSIUNI (sgârciuri)

ȘI

BOLNAVI DE NERVI.

Află ajutoriu sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedea rezultatele. Tractament prin epistole, sute de indiviți vindecați.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății științifice franceze distins cu medalia cea mare de aur clasa I-mă,
[646] 6. Place du Trône, Paris. 13

Unicul, cel mai avantajos și mai bun mod de comandare!

Articuli și lucrurile înșirate se pot comanda dela firmele numite de primul rang mai avantajos și mai sigur numai și exclusiv dela redacțiunea

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ“

(Budapesta VII. Károlykör 7).

Se garantează următoarele **avantajie**: 1. Articuli și lucruri numai de calitate cea mai bună se espedează dela firmele de primul rang celor ce fac comande, numai cu prețurile originale, după curant original. — 2. Comandatorul poate să-și acopere toate trebuințele printr'o singură cartă de corespondență și poate economisa separat speșele de espedițiune. — 3. Din prețul **fixat** pentru articuli și lucrurile marcate cu o stea **dăm rabat** 10% și dela 10 fl. în sus espedăm toate franco. — 4. Comandele și corespondențele respectivului le efectuim gratuit. Spedițiunile le îngrigescse Vajda Bela speditor de prima clasă.

Pentru fie-care comandă oferim **garanție întreită**: din partea firmei, a spediturii și a redacțiunei „Nemz. H.“

I. Specialități de cură.

Spirit de vin acid Brázay, pentru 42 de boale diverse, de un efect ne mai pomenit, neapărat de lipsă în ori ce casă. Prețul 80 și 40 cr.

Cafea Ungaria. Dela Szalady Antal. Pentru dureri de stomach, dissenterie. Efect minunat de bun. Pentru sînătoși de neprețuit. Un chilo 1 fl. 20 cr.

Plastru universal pentru rane, Forty, vindecă ori ce rană la moment. După curant. Unsoare de rane universală de M. Weisz, prețul 30 și 50 cr.

Beri sanitare **Hoff János** 1 ploscă 60 cr. Zacharicale smăltuite 20 cr., esență de malt 70 cr. **Strausz B.** bere de piept, pilule recoroitoare și pastile de pe piept. După curant. **Pilule sanitare carpatine** contra tusei, scrofulelor și contra durerilor de piept din magazinul principal al lui Friedrich cu 21 cr.

Specialități de cură din magazinul principal al lui Török József: Pentru prășirea de barbă 2 fl. 60 cr. Vas bravais 3 fl. Recomandăm în deosebi:

Esență de ochi de Dr. Lebois, apă de cură pentru ochi franceză, de un efect mare și pentru întărirea ochilor sînătoși, indispensabilă pentru ori ce familie îngrijiată de organele vederii la membrii sei; neapărat de lipsă pentru ochi slabi, bolnavi și cășunători de durere și în genere pentru ori ce boală sau incomoditate de ochi, ca o medicină din cele mai escelente de soiul acesta de cură și recunoscută ca cea mai bună și recomandată din partea celor mai autorizați doctori de medicină. Afară de Török József se mai poate procura dela depositarul principal: Müller L. strada Soroksár 4. Prețul unei sticle 90 cr.

Esență de pelin. Medicament premiat cu medalia de aur, bun pentru emoroid, lipsă de apetit etc. Amestecat cu vin dă pelinul cel mai escelent. Afară de Török J. se poate încă procura dela inventatorul Müller Iacob (Strada Rostély, casa proprie) prețul 50 cr. Plosca mare (de 1½ litră) 3 fl. 50 cr.

Flanel pentru reumatism din fabrica lui Török Josef.
„Săpun din planta „Sultana“, soiul Nemencsek, pentru boale de piele, pete de ficat, pete pe față, mătreață și contra migrenei. Prețul 35 cr.

Preste acest preț toate specialitățile de medicamente după curant.

II. Parfumerii.

Puder-Blaha din parfumeria lui M. Müller. Tot acolo se află ori ce feliu de pudere și parfumuri. — „**Juno-crème**“ **Jaulus** din materie fără ingrediente minerale și nesticăcioase, contra petelor, pete de ficat, 1 fl. 50 cr. „**Juno-pasta**“ pentru albirea ca neaua a feții — 2 fl. — „**Juno-puder**“ 60 cr. Recomandate în modul cel mai favorabil de instituturile chemice din Viena și Budapesta. Parfumerii indispensabile pentru toaletă.

Medicament nou unguresc pentru coloratul părului pentru redobîndirea colorării naturale. Specia Tokody prețul 2 fl. 50 cr.

Săpun parfumat Sultana. Indispensabil în ori ce budoar, de un efect recunoscut extraordinar. Prețul 3 bucăți 1 fl. Soiul Nemencsek.

Medicament pentru crescerea părului. Secretul familiei a lui R. Hausner. Prețul 1 fl. 40 cr.

Preste acest preț ori ce parfum după curant.

III. Articuli de economia casei.

Fabricatele „Első m. fekete bürkenöcs ggyár“ („Prima fabrică ung. de pomădi negre.) Pomade neagră pentru pei 1 fl. 20 cr., galbină 1 fl. 50 cr. Lac duplu venețian 60 cr. de Nemencsek, speditor de curte a archid. Iosif. Speditor militar, polițian etc.

Cleiu universal rece de Singer. Pentru cleirea buților, sticlelor, pipelor, bucăților de lemne și a peilor. 20 cr.

Poleitură de lac Mosánsky. Pentru curățirea metalelor — soiul Nemencsek 10 cr. Prav contra insectelor — Polsch — 1 fl. Prav pentru stêrpirea cloșanilor de Reiss 1 fl.

Articuli de modă, vestminte.

Articuli de modă pentru bărbați și schimburi de Lúdvic Karikás. Vestminte albe sanitar și îmbrăcăminte de Dr. August Jäger din magazinul principal din Budapesta. Pălării din magazinul principal al lui Nyerges.

Articuli de modă pentru femei dela speditorii de curte Monasterlii și Kuzmik. Vestminte femeesci dela Friederich, din croitoria principală a fostilor Alter și Kiss.

Papuci din fabrica lui Lőrincz István, pentru dame și copii. Preste acest preț curantul normal.

Felurimi.

Se recomandă produsele de spirt, drojde de bere, liqueur, rum și esența de oțet, din fabrica societății Gschwindt. Fabrică și baie: Józsefváros, Üllői ut. Magazinul principal: Károly körut 17, în casa br. Orezy.

Mobiliu de casă, dela prima societate industrială de mobile. Scaun **excellentiar**, pentru 16 scopuri de C. Schöberl. Căsi de bani, de Fr. Wiese, speditor de curte. **Mobile de fer**, de H. Stitz. Vestminte de pat, dela speditorul de curte T. Hüttl.

Sticlării din fabrica lui Stölzle și fi, din fabrica lui B. Kocsik. **Recuise** pentru cai de L. Szigeti. **Recuise** din gimnastică, unelte, petri de moară, recuise de cuină, de Geitner și Rausen.

Billard și mese de joc de J. Gyöngyössy. „Ariston“ instrument musical ce cântă de sine, 25 fl., din magazinul principal. „Orchestrion“ orchestru admirabil, cântă de sine, dela 1000 fl. în sus, din fabrica principală. **Clavire** din fabrica lui Lédeczy.

Pusci de vînat, pistoale etc. la speditorul de curte Kirner. **Recuise** de vînat și pentru călătoria, dela T. Kertész.

Mașini economice, de N. Fehér. **Mașini de cusut** de Neidlinger. Instrumente necesarii la măiestrii de Geitner și Rausch.

Cele mai eminente vinuri spumegătoare din Franca, dela L. Müller, reprezentantele firmei Jaques Louis Frères în Budapesta Grand vin dela courone 3 fl. 80 cr. Carte blanche I-ère choix 3 fl. 50 cr.

Essenții pentru gătirea liqueur-elor de ori ce soi, din fabrica lui A. Watterich.

Portrete succese frumoase, din laboratoriu lui J. Neumann, Zugrăvia de cărbune 3 fl., de cretă 6 fl., de oleu (mărimea întreagă) dela 8 fl. în sus. Icoanele se remit nevătămate. Stindarde cu portrete pentru alegeri, din laboratoriu lui J. Neumann.

Lucruri de gravură, sigile, stampilii, marce de sigil, monograme, cu prețul cel mai efin.

Din farmacia lui Fácányi se capetă următoarele specii de cură: 1. **Mustarul dulce** de Fácányi. Cu efect extraordinar și eminent sigur contra catarului de gât, intestine și stomac etc., în casuri de lipsă de apetit, recunoscut de mai mulți cu recomandațiuni numeroase, veritabile și sincere. Prețul: 1 fl. sau 50 cr. — 2. **Săpun Fhenil**, cel mai bun săpun de cură 1 fl. — 3. **Spirit de vin serat** în compozițiunea cea mai veritabilă unicul cu efect sigur, 80 și 40 cr. — 4. **Papir contra reumei**, vindecă momentan ori ce durere de dinți, cap și reumă.

Cu un cuvînt, ori ce obiect și articlu, se gătesce și tramite conform tarife tipărite.

Primul loc de central de speduire a tuturor productelor, articilor și fabricatorilor de esport din Ungaria (vin de Tocai, Ménes, din ținutul Balaton, prin L. Vomossy, bere de Kőbánya, dela Dittrich și Gottschling, pipe de Semnitz dela F. Heller, fer unguresc, otel etc. dela P. C. Vadhus, lampe, papir, săpun, paprica (ardeiu) de Seghedin etc.), procurîndule toate dela isvoarele cele mai directe, cu prețuri ficsate și cu prețul stabilit în tarifa respectivelor firme. E de ajuns a adresa o cartă de corespondință la redacțiunea:

„Nemzetközi Hirdető“.

(Budapesta VII. Károly körut 7.)

Efectuire promptă, onorabilă și grabnică.